

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI INSPEKTORAT
10000 ZAGREB – Šubićeva 29**

KLASA: 023-01/22-1/6

URBROJ: 443-01-05-22-21

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O PROVEDBI PROVEDBENOG
PROGRAMA
DRŽAVNOG INSPEKTORATA**

(Razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2021. godine)

Zagreb, siječanj 2022.

Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa za 2021.

Državni inspektorat

PREGLED STANJA U UPRAVNOM PODRUČJU

Sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, sva središnja tijela državne uprave, pa tako i državne upravne organizacije u obvezi su izrađivati kratkoročne akte strateškog planiranja – provedbene programe, koji se prema svom sadržajnom obuhvatu definiraju kao akti strateškog planiranja od nacionalnog značaja.

Prilikom izrade Provedbenog programa Državnog inspektorata (u daljnjem tekstu: Inspektorat), metodološki novog akta strateškog planiranja, vodili smo se načelima: točnosti i cjelovitosti, učinkovitosti i djelotvornosti, odgovornosti i usmjerenosti na rezultat, održivosti, partnerstva i transparentnosti, a tako i prilikom izrade Godišnjeg izvješća o provedbi provedbenog programa Državnog inspektorata za razdoblje od 1. siječnja 2021. godine do 31. prosinca 2021. godine.

Jedan od najvećih i osnovnih izazova, a onda i razvojnih potreba s kojima će se susretati Inspektorat u provedbi mjera ovog Provedbenog programa je kontinuirano unaprjeđenje kvalitete rada i učinkovitosti provedbe inspekcijskih nadzora.

Naime, stupanjem na snagu Zakona o Državnom inspektoratu („Narodne novine“, broj 115/18 i 117/21), dana 1. travnja 2019. godine, Inspektorat je sukladno odredbi članka 24. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 116/18) preuzeo iz osam ministarstava državne službenike koji su, obavljajući prvenstveno inspekcijske poslove, provodili složene poslovne procese i radne procedure u okviru ministarstava.

Obim upravnih područja iz djelokruga Inspektorata, razvidan je i iz članka 4. Zakona o Državnom inspektoratu koji propisuje da inspekcijske poslove u Inspektoratu obavljaju: tržišna inspekcija, sanitarna inspekcija, veterinarska inspekcija, poljoprivredna inspekcija, lovna inspekcija, šumarska inspekcija, fitosanitarna inspekcija, turistička inspekcija, rudarska inspekcija, inspekcija opreme pod tlakom, energetska inspekcija, inspekcija gospodarenja otrovnim kemikalijama, inspekcija rada, građevinska inspekcija, inspekcija zaštite okoliša, inspekcija zaštite prirode i vodopravna inspekcija.

Sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske, donesenog na sjednici 23. prosinca 2020. godine, u Plan zakonodavnih aktivnosti za 2021. godinu uvršten je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu, čije je donošenje planirano za IV. kvartal 2021. godine te smo shodno tome pristupili i ažuriranju svih ostalih podzakonskih akata i uputa Inspektorata temeljem predmetnih Izmjena Zakona o Državnom inspektoratu.

Potrebno je istaknuti da je Državni inspektorat po hitnoj proceduri uputio Vladi Republike Hrvatske Zakon o dopuni Zakona Državnom inspektoratu koji je objavljen 29. listopada 2021. u Narodnim novinama, a koji je stupio na snagu prvog dana od dana objave.

Novine koje Zakon o dopuni Zakona Državnom inspektoratu donosi ogledaju se u sljedećem:

- propisuju se ovlasti za provođenje prethodnog postupka i donošenje rješenja građevinskog inspektora o uklanjanju uništenih zgrada ili dijelova zgrada čiji ostaci neposredno prijete sigurnosti, zdravlju ljudi i drugim zgradama ili stabilnosti tla na okolnom zemljištu
- preciznije se uređuje institut dostave u hitnim situacijama, kao i korištenje pravnih lijekova
- propisuje se način izvršenja rješenja te rješenja te troškovi izvršenja istih, koji se namiruju iz državnog proračuna.

S obzirom da se sve mjere unutar Provedbenog programa Državnog inspektorata planirane za ostvarenje kroz jedan proračunski program, inspeksijski nadzor, svi daljnji, a glavni izazovi poslovanja vezani su za poteškoće i razvojne potrebe unutar upravnih područja inspekcija Inspektorata.

Poštivanje propisa koji uređuju prava radnika iz radnog odnosa i u vezi s radnim odnosom, važni su za osiguranje dostojanstvenih uvjeta rada. Sadašnje stanje ukazuje na potrebu nastavka aktivnosti pojačanog nadzora provedbe propisa iz područja radnih odnosa. Značajan dio aktivnosti inspektora rada odnosi se i na inspeksijske poslove koje provode na temelju odredaba članka 36. Zakona o osiguranju radničkih tražbina („Narodne novine“, broj 70/17, dalje u tekstu: ZORT), donošenjem upravne mjere privremenog osiguranja naplate utvrđene obveze pljenidbom i zabranom raspolaganja novčanim sredstvima koje poslodavac ima na bilo kojem računu kod banke, za iznos koji čini umnožak propisanog iznosa minimalne plaće i broja radnika kojima nije isplaćena plaća odnosno naknada plaće za određeni mjesec.

Ključni izazovi inspekcije rada u području zaštite na radu vezani su uz sprječavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i drugih bolesti koje su u vezi s radom i radnim okolišem, te uz osiguranje primjerenih uvjeta rada. Na zaštitu zdravlja radnika i poboljšanje sigurnosti na radnome mjestu utječe se inspeksijskim nadzorima i drugim inspeksijskim poslovima na teritoriju Republike Hrvatske, a na temelju operativnih planova rada i povodom prijave radnika, radničkih vijeća, sindikata, poslodavaca, udruga poslodavaca, te pravnih osoba s javnim ovlastima.

Temeljem ključnih točki za ostvarenje mjera u odnosu na utvrđene početne vrijednosti, u izvještajnom razdoblju navedeni pokazatelji načina ostvarenja tržišne inspekcije u odnosu na početne vrijednosti su očekivani, imajući u vidu izbijanje epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-COV kao i neposredne uvjetovanosti rada inspektora u odnosu na pandemiju COVID-19 i to na broj obavljenih inspeksijskih nadzora.

Učinkovitim i kontinuiranom provedbom službenih kontrola u području zdravlja životinja i sigurnosti hrane, veterinarski inspektori osiguravaju propisani zdravstveni status životinja i njihov siguran promet te provedbu biosigurnosnih mjera, dok provedbom službenih kontrola hrane, direktno doprinose sigurnosti zaštite zdravlja potrošača u Republici Hrvatskoj.

Provedba programa u dijelu koji se odnosi na fitosanitarnu inspekciju mora osiguravati brz vertikalni protok informacija te mogućnost brzog reagiranja i prilagodbe na često vrlo brze i neočekivane promjene u dinamici trgovinskih tokova bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta, što se najviše očituje u povećanju broja uvoznih, ali i provoznih i izvoznih pošiljaka koje podliježu fitosanitarnom nadzoru. Pojedine promjene moguće je predvidjeti jer prate sezonu

proizvodnje pojedinih vrsta bilja i trgovine pojedinim vrstama, pa se tako uvoz krumpira iz Egipta u prvim mjesecima tekuće godine očekivan. Pristup fitosanitarnom nadzoru bilja na državnom području Republike Hrvatske uvelike ovisi o tome je li štetni organizam već prisutan u Republici Hrvatskoj, je li prisutan u Europskoj uniji ili njegova pojava nije zabilježena. Karantenski štetni organizmi koji postoje na državnom području Republike Hrvatske kontroliraju se i obuzdavaju primjenom specifičnih mjera. One uključuju intenzivne preglede, ali i donošenje inspekcijskih mjera, kao što su uništavanje zaraženoga ili simptomatičnoga bilja, zabrana premještanja bilja, tretiranje bilja i dr., a s konačnim ciljem iskorjenjivanja štetnog organizma ili njegova obuzdavanja.

Od stupanja na snagu novih uredaba Europske unije o službenim kontrolama i biljnom zdravlju, koje su temelj za uspostavu novog sustava u tim područjima, višestruko su se povećali zahtjevi prema cjelokupnoj fitosanitarnoj inspekciji, što zahtjeva jačanje ljudskih potencijala.

Poštivanje propisa koji uređuju gospodarenje šumama i šumskim zemljištem kao i gospodarenje divljači i njezinim dijelovima imaju svrhu osigurati gospodarenje šumom i divljači u skladu s načelima održivog gospodarenja, odnosno na zakonodavno propisan način i uvažavajući zadane smjernice te utjecaj biotskih i abiotskih čimbenika na gospodarenje.

Na taj način bi se osigurala održivost šuma u svim njezinim dobnim stadijima te tako omogućilo skladištenje stakleničkih plinova u šumama, kao i održivost prirodnog sklada između divljači i staništa kroz unaprjeđivanje vitalnosti populacije divljači, proizvodnu sposobnost staništa i biološku raznolikost. Sadašnje stanje ukazuje da je potrebno i dalje nastaviti s aktivnostima pojačanog nadzora provedbe propisa iz područja gospodarenja šumom, šumskim zemljištem i divljači. Najvažniji dio aktivnosti šumarskih inspektora odnosio se na inspekcijske poslove koje provode na temelju odredaba Zakona o šumama („Narodne novine“, broj 68/18, 115/18, 98/19, 32/20 i 145/20), Zakona o šumsko reprodukcijском materijalu („Narodne novine“, broj 75/09, 61/11, 56/13, 14/14, 32/19 i 98/19), Zakona o biljnom zdravlju („Narodne novine“, broj 127/19). Inspekcijski nadzori u cilju zaštite šuma od požara su izvršeni prema rokovima propisanim Programom aktivnosti za 2021. godinu i na temelju izvješća koja se na mjesečnoj bazi izrađuju za potrebe HVZ-e su polučila rezultate u smislu bolje razmjene znanja u cilju provođenja mjera zaštite od požara, te na temelju novih saznanja za ciljano rješavanje predmetne problematike. Šumarska inspekcija vrši redovite inspekcijske nadzore vezane na napad smrekovog potkornjaka na području Gorskog Kotara koji se nalazi u obuhvatu t.d. Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma podružnica Delnice. Kontinuirano se vrše inspekcijski nadzori sjemenskih objekata, šuma posebne namjene, rasadnika i sjemenskih klonskih plantaža.

Najvažniji dio aktivnosti lovne inspekcije odnosio se na inspekcijske poslove koji se odnose na provedbu Naredbe o smanjenju brojnog stanja pojedine vrste divljači („Narodne novine“, broj 115/18 i 98/20), radi sprječavanja ulaska i širenja, te ranog otkrivanja unosa virusa afričke svinjske kuge (ASK) u Republiku Hrvatsku. Također, lovni inspektori nadzirali su provodi li se odstrjel divljači i stjecanje divljači i njezinih dijelova te ocjenjivanje trofeja divljači u skladu s odredbama Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj 99/18, 32/19 i 32/20) a radi smanjenja protuzakonitih lovova i stjecanja divljači i njezinih dijelova na nelegalan način. U svrhu smanjenja šteta na poljoprivrednim kulturama lovni inspektori nadzirali su provode li lovoovlaštenici i korisnici poljoprivrednih površina propisane mjere zaštite kultura od divljači. Lovni inspektori provodili su i nadzore skupnih lovova radi sprječavanja štetnih posljedica kao

i poduzimanje mjera i radnji kojima bi se povećala sigurnost pri obavljanju takvih lovova sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu lova, nošenju lovačkog oružja, obrascu i načinu izdavanja lovačke iskaznice, dopuštenju za lov i evidenciji o obavljenom lovu („Narodne novine“, broj 70/10) i Pravilniku o načinu uporabe lovačkog oružja i naboja („Narodne novine“, broj 37/19).

U skladu s obvezom kontinuiranog usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije, u tijeku je donošenje Prijedloga zakona prvenstveno radi usklađivanja važećeg Zakona s pravnom stečevinom EU.

Od 1. siječnja 2021. godine stupila je na snagu Delegirana Uredba Komisije (EU) 2020/2174 od 19. listopada 2020. o izmjeni priloga I.C, III., III.A, IV., V., VII. i VIII. Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada kojom se zabranjuje izvoz otpadne plastike iz Europske Unije u ne-OECD države, osim za čisti otpad od plastike koji se šalje na recikliranje.

Zakon o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 84/21), koji je gotovo u cijelosti stupio na snagu 31. srpnja 2021. godine odredio je nove više ciljeve odvajanja i recikliranja otpada do 2035. godine i nove niže ciljeve za odlaganje otpada, a od 1. siječnja 2022. godine stupaju na snagu odredbe koje propisuju zabranu stavljanje na tržište laganih plastičnih vrećica za nošenje uz iznimku vrlo laganih plastičnih vrećica za nošenje, a što je sukladno Direktivi (EU) 2015/720 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o izmjeni Direktive 94/62/EZ u pogledu smanjenja potrošnje laganih plastičnih vrećica za nošenje.

Novim Zakonom o gospodarenju otpadom definirane su brojne izmjene u svrhu postizanja sprječavanja ili smanjenja štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš, što će pred inspektore zaštite okoliša postaviti nove zahtjeve u pogledu ispunjavanja kvalitetne kontrole primjene izmijenjenih propisa radi postizanja ciljeva određenih politikama zaštite okoliša. Zbog toga se ovom prilikom ističe važnost kontinuirane edukacije inspektora kako bi se kontrola propisa obavljala na učinkovit i ujednačen način. Dio inspekcijskih nadzora kao provedbe mjere u području gospodarenja otpadom odgođen je zbog donošenja novog Zakona, a radi postizanja ostvarenja mjere izrađene su upute o postupanju usklađene sa novim propisima.

15. prosinca 2021. godine Europska komisija je usvojila prijedlog nove Direktive o kaznenim djelima protiv okoliša koja će zahtijeva od država članica kriminaliziranje određenih kaznenih djela proporcionalnim, učinkovitim i s ciljem odvraćanja počinitelja od povrede propisa, a zbog činjenice da Europska komisija nije zadovoljna provedbom navedene direktive u praksi pojedinih zemalja članica.

U tijeku je revizija Direktive 2008/99/EZ o kaznenim djelima protiv okoliša koja zahtijeva od država članica kriminaliziranje određenih kaznenih djela proporcionalnim, učinkovitim i s ciljem odvraćanja počinitelja od povrede propisa, a zbog činjenice da Europska komisija nije zadovoljna provedbom navedene direktive u praksi pojedinih zemalja članica.

U tijeku je provedba Programa rada za razdoblje od 2020. do 2022. godine Foruma za osiguranje usklađenosti i upravljanje okolišem (Environmental Compliance and Governance Forum) koji je uspostavila Europska komisija radi unaprjeđenja provedbe propisa u području zaštite okoliša na nivou Europske unije. Forum predstavlja stručnu grupu službenih predstavnika zemalja članica i predstavnika europskih mreža i agencija u čijoj nadležnosti je

osiguranje usklađenosti propisa u području zaštita okoliša. Državni inspektorat sudjeluje u radu Foruma putem predstavnika inspekcije zaštite okoliša.

Važnu ulogu u osiguranje usklađenosti i upravljanjem okoliša Europska komisija je u spomenutom Programu rada za razdoblje od 2020. do 2022. godine dodijelila mrežama za osiguranje usklađenosti u području okoliša (IMPEL, ENPE, Envi CrimeNet, EUFJE), te se u tom smislu očekuje i aktivan rad predstavnika institucija zemalja članica u mrežama. Državni inspektorat ima status člana u IMPEL mreži, te status člana promatrača u ENPE mreži.

Na ostvarenje rezultata provedbenog programa tijekom izvještajnog razdoblja nije bitno utjecala pandemija COVID-19 te su prema planu rada ostvareni inspekcijski nadzori.

U izvještajnom razdoblju povećani su događaji vezani za elementarne nepogode kao što su poplave, potresi, onečišćenja voda i mora što iziskuje pojačane inspekcijske nadzore u području vodnoga gospodarstva. Kako bi se postiglo, osiguralo i očuvalo dobro stanje voda, vodnog režima i vodnog okoliša u cjelini potrebni su pojačani inspekcijski nadzori vodopravne inspekcije, te jačanje ljudskih potencijala.

Pandemija bolesti COVID-19 izazvana korona virusom nije utjecala na provedbu Programa Državnog inspektorata i ostvarenje rezultata vodopravne inspekcije.

Gospodarske i ostale ljudske djelatnosti, odnosno pritisci na prirodu, utječu na bioraznolikost korištenjem prirodnih dobara ili zauzimanjem i korištenjem prostora pa su tako i staništa i divlje vrste u Republici Hrvatskoj uglavnom ugroženi antropogenim djelovanjem.

Kako bi se utjecalo na smanjenje pritisaka na zaštićene dijelove prirode i poticalo održivo korištenje prirodnih dobara neophodno je jačati sustav zaštite prirode Republike Hrvatske.

Temeljem ključnih točki za ostvarenje mjera u odnosu na utvrđene početne vrijednosti, navedeni pokazatelji načina ostvarenja turističke inspekcije u izvještajnom razdoblju su očekivani u odnosu na početne vrijednosti, s obzirom na daljnje trajanje epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-COV, a što je neposredno uvjetovalo pojačani rad turističkih inspektora, te u konačnici veći broj obavljenih inspekcijskih nadzora.

Građevinskoj inspekciji tijekom 2021. godine ključni izazov za postizanje ciljanih vrijednosti i rezultata rada predstavljalo je učinkovito planiranje poslova jer se nadzori planiraju povodom zaprimljenih 11.181 prijava, od kojih je 5.700 prijava o nezakonitom građenju te 5.477 prijava početka građenja. Od svih prijava o nezakonitom građenju, više od polovine se odnosi na već izgrađene građevine, što ne predstavlja prioritet za postupanje te se prijavitelji obraćaju svim državnim tijelima sa zahtjevom za obavljanje nadzora, što nepovoljno utječe na broj nadzora građenja u tijeku. Kako je u izvještajnom razdoblju uočena pojačana graditeljska aktivnost u priobalnim jadranskim županijama te Gradu Zagrebu, inspekcija je nadzore i druge inspekcijske poslove nastojala planirati sukladno prioritetima radi obavljanja što većeg broja nadzora građenja koje je u tijeku.

Osim navedenog, na planiranje poslova građevinske inspekcije utjecale su nastale okolnosti u svezi potresa iz 2020. godine u Zagrebu i blizini Petrinje. Tijekom 2021. godine građevinski inspektori bili su uključeni u preliminarne preglede oštećenih zgrada na području Sisačko-moslavačke županije te u poslove uklanjanja zgrada uništenih u potresima na temelju odluka Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske. Isto tako, zbog potrebe usklađivanja ovlasti i postupanja građevinske inspekcije s posebnim propisima o obnovi, 30. listopada 2021. godine

stupio je na snagu Zakon o dopunama Zakona o Državnom inspektoratu („Narodne novine“ broj 117/21), kojim je uređeno žurno postupanje građevinske inspekcije u izvanrednim događajima uzrokovanim potresima, poplavama, klizištima i dr. Građevinski inspektori započeli su od tada donositi rješenja o uklanjanju uništenih zgrada ili dijelova zgrada čiji ostaci neposredno prijetu sigurnosti, zdravlju ljudi i drugim zgradama ili stabilnosti tla na okolnom zemljištu te obavljanju pripremnih aktivnosti za postupke uklanjanja tih zgrada putem treće osobe.

Sukladno navedenoj novonastaloj situaciji te uzimajući u obzir saznanja o daljnjem jačanju graditeljske aktivnosti, u narednom razdoblju potrebno je ojačati ukupne kapacitete građevinske inspekcije.

Kroz mjere zakonitog, djelotvornog i učinkovitog planiranja i upravljanja promjenama i djelotvornog upravljanja ljudskim potencijalima, a tijekom izvještajnog razdoblja, značajan dio aktivnosti bio je usmjeren na učinkovitu primjenu propisa kojima se uređuju službenički odnosi, rješavaju pitanja radno-pravnog statusa državnih službenika i namještenika zaposlenih u Državnom inspektoratu, a također i kontinuiranog rješavanja po podnesenim predstavkama građana i ostalih subjekata.

Upravno područje iz djelokruga rada sanitarne inspekcije usmjereno je na zaštitu zdravlja ljudi i zaštitu javnozdravstvenog interesa, te obuhvaća sigurnosti hrane, zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, ispravnost vode za ljudsku potrošnju i predmeta opće uporabe, proizvodnju i korištenje kemikalija i biocida, otrovnih kemikalija i prekursora eksploziva, zaštitu od štetnih utjecaja buke i zračenja. Provođenjem redovitih inspekcijskih nadzora planiranih na temelju procjene rizika, suzbijanjem i procesuiranjem nezakonitosti, te provedbom ostalih stručnih poslova uz djelokruga povećava se učinkovitost zaštite javnozdravstvenog interesa. Višegodišnja pandemija koronavirusa, kao najznačajnija društvena kriza 21. stoljeća s očiglednim zdravstvenim i socioekonomskim posljedicama utjecala je na prioritetne aktivnosti rada sanitarne inspekcije i rezultira značajnim povećanjem nadzora u području zaštite pučanstva od zaraznih bolesti zbog kontinuiranog nadzora nad provođenjem aktualnih sigurnosnih mjera uređenih Odluka Stožera Civilne zaštite Republike Hrvatske.

Unutarnja revizija je neovisna aktivnost koja procjenjuje sustav unutarnjih kontrola, daje neovisno i objektivno stručno mišljenje i savjete za unaprjeđenje poslovanja; pomaže instituciji u ostvarenju poslovnih ciljeva primjenom sustavnog procjenjivanja procesa upravljanja rizicima, kontrola i upravljanja poslovanjem. Cilj unutarnje revizije je pružanje razumne razine sigurnosti čelnicima korisnika proračuna da je provedba upravljačkih i kontrolnih mehanizama odgovarajuća, ekonomična i dosljedna u odnosu na općepriznate standarde i nacionalno zakonodavstvo. Putem unutarnje revizije upravljačka struktura dobiva informacije o funkcioniranju sustava za koji je odgovorna.

Specifičnije, uloga unutarnje revizije je pregledavati, procjenjivati i izvješćivati o: djelotvornosti i prikladnosti sustava unutarnjih kontrola u svrhu kontroliranja rizika, pouzdanosti, točnosti i sveobuhvatnosti financijskih i drugih poslovnih podataka, učinkovitosti, djelotvornosti i ekonomičnosti poslovanja, prikladnosti, učinkovitosti i djelotvornosti informacijskog sustava korisnika proračuna, zaštiti imovine i drugih resursa, radi poduzimanju mjera protiv mogućih gubitaka, zbog rasipništva, zlouporabe, lošeg upravljanja, pogrešaka, prijevara i nepravilnosti, obavljanju poslovanja i zadaća te ostvarivanju ciljeva, poduzetim

mjerama čelnika korisnika proračuna po preporukama unutarnje revizije s ciljem otklanjanja utvrđenih slabosti i nepravilnosti, odnosno poboljšanja poslovanja.

Sektor za proračun i računovodstvene poslove organizira, kontrolira i prati izvršenje svih financijskih i računovodstvenih poslova sukladno propisanom te brine o zakonitoj primjeni važećih materijalno-financijskih propisa, obavlja poslove koji se odnose na izradu prijedloga državnog proračuna kao i druge poslove u okviru svoga djelokruga temeljem Zakona o državnom proračunu i ostalim zakonskim propisima. Sektor za informatiku radi na poslovima digitalizacije poslovanja, uspostavi i razvoju informatičkog sustava i informatičke tehnologije te razvija, predlaže, provodi i kontrolira izgradnju i održavanje informacijskog sustava Inspektorata u cilju ostvarivanja zakonom utvrđenih poslova Inspektorata uz kontinuitet u poslovanju i dostupnosti informacijskog sustava Inspektorata.

IZVJEŠĆE O NAPRETKU U PROVEDBI MJERA

Podaci o utrošku proračunskih sredstava u razdoblju do 31. prosinca 2021. godine za provedbu Provedbenog programa i mjera Državnog inspektorata iznosi 330.528.019,11 kn iskazanih kroz tablični prikaz.

Tijekom 2021. godine inspektori rada su obavili 4.670 poslova koji se odnose na neposredno rješavanje tj. donošenje rješenja o privremenom osiguranju naplate utvrđene obveze vezano uz činjenicu neisplate plaća odnosno naknada plaća radnicima, pri čemu broj izdanih rješenja ovisi o podacima Porezne uprave Ministarstva financija, koja u skladu s člankom 36. stavkom 1. ZORT-a obavještava Državni inspektorat o činjenici neisplata plaća.

Inspektori rada u području primjene propisa o zaštiti na radu su tijekom 2021. godine obavili 1.037 pregleda glavnog projekta i 423 tehnička pregleda novo izgrađenih građevina.

U području radnih odnosa inspektori rada su u navedenom razdoblju obavili ukupno 12.917 inspeksijskih poslova, od kojih se 8.247 odnosi na inspeksijske nadzore. Na temelju činjeničnog stanja utvrđenog inspeksijskim nadzorima u području radnih odnosa, zbog osnovane sumnje u počinjenje ukupno 3.511 prekršaja, protiv poslodavaca fizičkih i pravnih osoba te odgovornih osoba u pravnim osobama nadležnim sudovima je podneseno 1.466 optužnih prijedloga, izdano je 37 obaveznih prekršajnih naloga i 404 prekršajna naloga te su izrečene dvije kazne na mjestu počinjenja prekršaja. Najviše otkrivenih i procesuiranih prekršaja je bilo iz Zakona o radu („Narodne novine“, broj 93/14, 127/17 i 98/19, dalje u tekstu: ZR), Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19 i 84/21, dalje u tekstu: ZMO), Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, broj 80/13, 137/13 i 98/19, dalje u tekstu: ZZO), Zakona o strancima („Narodne novine“, broj 133/20) i Zakona o minimalnoj plaći („Narodne novine“, broj 118/18 i 120/21, dalje u tekstu: ZMP).

Inspektori rada u području radnih odnosa su u navedenom razdoblju, postupajući u okviru svoga djelokruga, donijeli ukupno 7.368 rješenja, od kojih se najveći broj odnosi na upravne mjere iz članka 36. ZORT-a, članka 226. stavka 1. ZR-a kojima se poslodavcima nalagalo otklanjanje utvrđenih nedostataka te članka 171. ZMO-a i članka 240. ZS-a koji se odnose na privremenu zabranu obavljanja djelatnosti zbog neprijavljenog rada radnika odnosno nezakonitog rada državljanina treće zemlje.

Također, protiv poslodavaca i odgovornih osoba poslodavaca podnijeli su 65 kaznenih prijava zbog osnovane sumnje u počinjenje 74 kaznena djela, od kojih se većina odnosila na kazneno djelo neisplate plaće.

Inspektori rada u području primjene propisa o zaštiti na radu su tijekom 2021. godine obavili 7.529 inspekcijskih poslova, a od toga 6.069 inspekcijskih nadzora. Na temelju utvrđenog činjeničnog stanja, inspektori rada su poduzimali propisane upravne, prekršajne i kaznene mjere.

Slijedom utvrđenih činjenica inspektori su donijeli ukupno 5.333 upravne mjere. Najveći broj naredbi se odnosio na zabranu uporabe sredstava rada i osobne zaštitne opreme, odnosno građevine ili njezinog sastavnog dijela, prostorije, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad koji su neispravni, udaljenje s mjesta rada radnika za kojeg ne može predočiti dokaze o ispunjavanju propisanih uvjeta, ispitivanje sredstava rada, ispitivanje parametara radnog okoliša te na izradu procjene rizika.

Inspektori rada su na mjestu izvršenja prekršaja izrekli 893 novčane kazne. Prekršajni nalozi i obavezni prekršajni nalozi su izdani za 104 prekršaja.

Većina prekršaja poslodavaca odnosila se na propuste poslodavaca vezane uz izradu procjene rizika, u obavješćivanju tijela nadležnog za inspekcijski nadzor o ozljedama nastalim u prostorijama ili na prostorima u kojima poslodavci obavljaju rad te na obveze poslodavaca vezane uz zabranu zlouporabe alkoholnih pića i sredstava ovisnosti na mjestu rada prikladnim mjerama.

Zbog osnovane sumnje u počinjenje kaznenih djela, inspektori rada su nadležnim državnim odvjetništvima podnijeli 67 kaznenih prijava protiv 117 osoba. Većina kaznenih prijava podnesena je zbog osnovane sumnje u počinjenje kaznenog djela iz članka 215. stavka 2. i članka 221. stavka 1. Kaznenog zakona, odnosno zbog opasnosti po život i tijelo osoba, koje su izazvane neprimjenom pravila zaštite na radu i zbog izvođenja pojedinih radova protivno propisima i priznatim pravilima struke.

Temeljem ključnih točki za ostvarenje mjera, koje se odnose na provedene aktivnosti tržišne inspekcije iz projekata Europske komisije u području sigurnosti proizvoda u odnosu na izvještajno razdoblje, tržišna inspekcija je u odnosu na početnu vrijednost u svezi broja projekata Europske komisije u kojima sudjeluju tržišni inspektori ostvarila vrijednost odnosno sudjeluje u ukupno 4 projekata Europske komisije. Nadalje, jedan od pokazatelja rezultata mjera je broj provedenih inspekcijskih nadzora tržišnih inspektora te u odnosu na početnu vrijednost, tržišna inspekcija je u izvještajnom razdoblju provela ukupno 12687 inspekcijskih nadzora u odnosu na početnu vrijednost od 12893 inspekcijskih nadzora. Isto tako, kao jedan od pokazatelja rezultata mjera je postotak riješenih predstavki potrošača u odnosu na zaprimljene predstavke, te je početna vrijednost istih 87%. U izvještajnom razdoblju zaprimljen je veći broj predstavki u odnosu na izvještajno razdoblje te je ukupno 72% riješenih predstavki potrošača u odnosu na zaprimljene predstavke zbog čega je djelomično ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata.

Uspostava sustava službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje te zdravlja i dobrobiti životinja kao i nusproizvoda, preduvjet je za funkcioniranje jedinstvenog EU tržišta i nesmetanog prometa roba kako unutar EU tako i u prometu s trećim zemljama. Veterinarska

inspekcija u provedbenom programu za 2021. godinu donijela je ukupno devet (9) ključnih točaka za ostvarenje mjere.

Status provedbe mjere proveden je kod ključnih točaka ostvarenja mjere izradom plana službenih kontrola, planom praćenja pošiljaka iz uvoza, izradom dokumentiranih procedura za provođenje službenih kontrola, uspostavom INTRA modula TRACES NT sustava, uspostavom sustava za financiranje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti te provedbom planiranih i neplaniranih inspeksijskih nadzora veterinarskih inspektora.

U skladu sa rokovima koji su određeni Programom ostvareni su zadani ciljevi. Dvije od devet ključnih točaka ostvarenja, Izrada općeg plana upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje te izrada procedure za RASFF sustav, su u tijeku, a njihovo dovršavanje je vezano uz stupanje na snagu novog Zakona o hrani koji je u proceduri donošenja.

Planiranje i realizacija službenih kontrola i inspeksijskih nadzora imaju za cilj učinkovito, kontinuirano i transparentno provođenje službenih kontrola u skladu s procjenom rizika u području zdravlja životinja i sigurnosti hrane. Tako je u tijeku 2021. godine od planiranih 14070 službenih kontrola provedeno 8572 i 5822 neplaniranih službenih kontrola koje obuhvaćaju postupanja inspektora po prijavama, RASFF obavijestima, postupanja kod pojave zaraznih bolesti životinja i sl.

Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata u odnosu na ciljnu vrijednost od 58% za 2021. godinu je 60% provedenih službenih kontrola za godišnje razdoblje čime se potvrđuje postignuta ciljana vrijednost.

U izvještajnom razdoblju poljoprivredni inspektori Sektora za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor su proveli sve ključne točke ostvarenja mjere učinkovitog nadzora propisanih standarda u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane.

Ključne točke ostvarenja mjera, odnosno sama mjera je u izvještajnom razdoblju provedena s učinkom od 100%, kako je bilo planirano.

Sukladno Godišnjem planu rada Državnog inspektorata za 2021. godinu Sektor za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor u ovom izvještajnom razdoblju je izradio ciljane akcije po kojima su se kontrolirali standardi u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane u prvoj polovici godine (u području poljoprivrede 24 ciljane akcija, u području stočarstva 5 ciljane akcije, u području kvalitete hrane 16 ciljanih akcija te u području vina i jakih alkoholnih pića 7 ciljanih akcija).

U sprječavanju unošenja u Republiku Hrvatsku, odnosno Europsku uniju, karantenskih i drugih posebno opasnih ili potencijalno opasnih organizama štetnih za bilje i biljne proizvode te njihova širenja na području Republike Hrvatske vrlo važnu ulogu ima učinkovita provedba inspeksijskog nadzora bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta pri njihovu unosu (uvozu) na područje Republike Hrvatske iz trećih zemalja, provozu preko Republike Hrvatske te njihovu premještanju na području Republike Hrvatske, uključujući izricanje propisanih fitosanitarnih mjera u slučajevima kad se utvrdi neusklađenost s fitosanitarnim zahtjevima propisanim izravno primjenjivim i drugim pravnim aktima Europske unije te nacionalnim propisima u području biljnog zdravstva i službenih kontrola. Uz obavljanje više vrsta službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u biljnom zdravstvu, osobito je važno izvršenje spomenutih fitosanitarnih mjera, u čemu je ključ djelotvornosti nadležne inspekcije.

Mjerom »Sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje izricanjem fitosanitarnih mjera i njihovim izvršenjem« fitosanitarna inspekcija pridonosi ostvarenju cilja Programa Vlade Republike Hrvatske 2020. – 2024., konkretno, cilja br. 3.1. »Samodostatnost u hrani i niskouglična energetska tranzicija«.

Podatci iznijeti u tabličnom dijelu godišnjeg izvješća iskazani su, u skladu s preporukama za izradu višegodišnjih provedbenih planova, u obliku relativnih pokazatelja, tj. u postotku izvršenih službenih mjera koje su izrekli fitosanitarni inspektori.

U godišnjem izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. izrečene su 242 fitosanitarne mjere. Od toga ih je u roku izvršeno 239 (98,8 %). Zbog razloga koji su izvan ingerencije fitosanitarne inspekcije, u predviđenom roku nisu izvršene tri mjere (1,2 %), ali su poduzete korektivne aktivnosti.

Iz podataka je vidljivo da su tijekom 2021. izvršene sve mjere koje su tehnički i pravno mogle biti izvršene. U trima pojedinačnim slučajevima provedba zasad nije moguća zbog neuređenih posjedničko-vlasničkih odnosa subjekata pa je od nadležnoga općinskog suda zatraženo utvrđivanje vlasništva na predmetnim zemljištima. Upravo je taj rizik pri provedbi fitosanitarnih mjera prepoznat kao jedan od glavnih rizika u radu fitosanitarne inspekcije, zbog čega je i naveden u Registru rizika Državnog inspektorata.

Iznos iskorištenih proračunskih sredstava ne iskazuje se odvojeno, već je uključen u sredstva za potrebe provedbe mjere broj 1. navedene u tabličnom dijelu Izvješća.

Šumarski inspektori prema programu rada provedu inspekcijske nadzore kroz devet aktivnosti i to: nadzor gospodarenja šumama i šumskim zemljištem, nadzor u šumama posebne namjene, program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku, nadzor provedbe Naredbe o poduzimanju mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje štetnog organizma *Ips typographus* (L.) - osmerozubi smrekov pisar, nadzor specijaliziranih subjekata, nadzor u području šumskog reprodukcijuskog materijala, nadzor po obavijesti drugih tijela i zajednički nadzori, nadzor po podnescima pravnih i fizičkih osoba i ostale aktivnosti šumarske inspekcije. Lovni inspektori provode inspekcijske nadzore kroz 6 aktivnosti i to: nadzor gospodarenja lovištem i divljači, nadzor provedbe Naredbe o smanjenju brojnog stanja pojedine vrste divljači, nadzor skupnih lovova, nadzor po obavijesti drugih tijela i zajednički nadzori, nadzor po podnescima pravnih i fizičkih osoba i anonimne prijave i ostale aktivnosti lovne inspekcije.

Šumarski inspektori su u 2021. godini obavili 2099 inspekcijskih nadzora, a lovni inspektori su obavili 1553 nadzora, ukupno šumarski i lovni inspektori obavili su 3652 inspekcijska nadzora.

Šumarski inspektori su na temelju činjeničnog stanja utvrđenog u inspekcijskim nadzorima donijeli 24 upravne mjere od toga 19 rješenja o otklanjanju nepravilnosti i 5 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti, dok su lovni inspektori donijeli 37 upravnih mjera od toga 36 rješenja o otklanjanju nepravilnosti i dvije zabrane obavljanja djelatnosti, ukupno šumarska i lovna inspekcija donijela je 60 upravnih mjera od toga 53 rješenja o otklanjanju nepravilnosti i 6 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti.

Na temelju utvrđenih nepravilnosti u obavljenim nadzorima šumarski inspektori su podnijeli 469 optužnih prijedloga, izdali 6 prekršajnih naloga od kojih su naplatili iznos od 156.600 kuna te oduzeli imovinsku korist u protuvrijednosti 99.874 kune. Lovni inspektori su u proteklom

razdoblju protiv lovoovlaštenika državnih i zajedničkih lovišta podnijeli 69 optužnih prijedloga, te su izdali 2 prekršajna naloga u iznosu od 13.000 kuna. Ukupno su šumarski i lovni inspektori podnijeli su pred nadležnim sudovima 538 optužnih prijedloga. Šumarski inspektori su državnom odvjetništvu podnijeli 9 kaznenih prijava zbog osnovane sumnje u počinjenje kaznenog djela iz članka 209. stavak 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21), a lovni inspektori podnijeli su državnom odvjetništvu 1 kaznenu prijavu zbog osnovane sumnje u počinjenje kaznenog djela iz članka 204. stavka 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21).

Inspekcija zaštite okoliša obavlja inspekcijski nadzor pravnih i fizičkih osoba u cilju kontrole primjene odredbi Zakona o zaštiti okoliša (NN, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18), Zakona o zaštiti zraka (NN, br. 127/19), Zakona o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN, br. 127/19), Zakona o gospodarenju otpadom (NN, br. 84/21), Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja (NN, br. 14/19), Zakona o meteorološkoj i hidrološkoj djelatnosti (NN, br. 66/19), Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 1257/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o recikliranju brodova i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1013/2006 i Direktive 2009/16/EZ (NN, br. 96/19), Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 2019/1021 o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (NN, br. 54/20) i Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (NN, br. 107/03, 144/12) te cca 100 propisa donesenih na temelju tih zakona kao i direktno primjenjive uredbe Europske unije iz područja nadležnosti.

Provedeni su Programom rada Državnog inspektorata planirani inspekcijski nadzori osoba ovlaštenih za obavljanje poslova u vezi sa kontroliranim tvarima i fluoriranim stakleničkim plinovima, vlasnika/korisnika nepokretnih izvora onečišćenja zraka u smislu kontrole provedbe mjera za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari u zrak i drugih obveznika primjene propisa iz područja zaštite zraka, zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti. Sukladno Programu rada Državnog inspektorata za 2022. godinu u narednom razdoblju planira se nastavak nadzora osoba kojima je istekla dozvola za obavljanje poslova u vezi sa kontroliranim tvarima i fluoriranim stakleničkim plinovima kao i nadzor jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba u smislu donošenja i provedbe akcijskih planova.

Inspekcija zaštite okoliša u suradnji s ostalim inspekcijama Državnog inspektorata kontinuirano provodi koordinirane inspekcijske nadzore industrijskih postrojenja sukladno članku 227. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) na temelju godišnjeg plana rada i programom rada. Učestalost inspekcijskog nadzora temelji se na metodi sustavne procjene rizika sukladno rezultatima prethodnog nadzora. Prema programu rada svih inspekcijskih službi Državnog inspektorata, u 2021. godini provedeni su planirani koordinirani inspekcijski nadzori 82 operatera postrojenja koji su obveznici ishoda okolišne dozvole te postrojenja koja na lokacijama skladište opasne tvari u količinama koje mogu uzrokovati nesreće većih razmjera (tzv. Seveso postrojenja). Zajednički inspekcijski nadzor inspekcije zaštite okoliša, te inspekcija nadležnih prema posebnim propisima za nadzor pojedinih sastavnica okoliša i zaštite od utjecaja opterećenja na okoliš proveden je u koordiniranom inspekcijskom nadzoru na način kako je to određeno Zakonom, a u skladu s godišnjim planom rada i programom rada inspekcije zaštite okoliša i svih suradnih inspekcija. U koordiniranim nadzorima uz inspekciju zaštite okoliša (IZO) koja je koordinirala provedbu nadzora, sudjelovale su i suradne inspekcije Državnog inspektorata: vodopravna inspekcija (VOD), sanitarna inspekcija (SAN), energetska inspekcija za elektroenergetiku (EL), inspekcija

opreme pod tlakom (OPT), inspekcija rada - zaštite na radu (ZNR), rudarska inspekcija i energetska inspekcija za naftno rudarstvo (RUD/NAFT RUD), veterinarska inspekcija (VET), poljoprivredna inspekcija (POLJ), inspekcija zaštite prirode (PRI) i inspekcija gospodarenja otrovnim kemikalijama (IGOK) te inspekcija zaštite od požara, eksploziva i vatrogastva (ZOP) i inspekcija civilne zaštite (CZ) Ravnateljstva civilne zaštite Ministarstva unutarnjih poslova. Planirani koordinirani inspekcijski nadzori inspektora zaštite okoliša u području industrijskog onečišćenja za I., II., III. i IV kvartal tekuće godine ostvareni su i provedeni u planiranim vrijednostima.

Inspekcija zaštite okoliša je sukladno obvezi iz Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2021. godini (NN, br. 4/21) i Planu rada Državnog inspektorata za 2021. obavila nadzore aktivnih, zatvorenih i „divljih“ odlagališta otpada te odlagališta građevnog otpada. U nadzorima se utvrđivala provedba mjera zaštite od požara na odlagalištima otpada tijekom turističke sezone, postupanje odnosno gospodarenje otpadom te status tijeka sanacije odlagališta, sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21). Također su obavljani nadzori ovlaštenih osoba za gospodarenje otpadom (opasnim i neopasnim otpadom te komunalnim otpadom) te osoba koje obavljaju prekogranični promet otpadom.

S obzirom da je na snagu stupila Delegirana Uredba Komisije (EU) 2020/2174 od 19. listopada 2020. godine o izmjeni priloga I.C, III., III.A, IV., V., VII. i VIII. Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada uočena je potreba povećanog broja inspekcijskih nadzora prekograničnog prometa otpadom koju inspektori zaštite okoliša Državnog inspektorata, provode u suradnji s ovlaštenim službenicima Ministarstva financija - Carinske uprave (carinski službenici) i ovlaštenim službenicima Ministarstva unutarnjih poslova (policija), na temelju Sporazuma o suradnji sukladno Planu nadzora pošiljaka otpada Republike Hrvatske za razdoblje od 2020. – 2023. godine. Sukladno novonastaloj situaciji uočena je potreba za daljnjim unaprjeđenjem postojeće suradnje sa susjednim državama osobito na operativnoj razini kako bi se učinkovito zaustavili tokovi nezakonitog prometa otpadom te spriječio ilegalan uvoz otpada u Hrvatsku. Status provedbe mjere pri učinkovitom i pravovremenom obavljanju inspekcijskih nadzora i dalje je u skladu je s planiranim vrijednostima.

Također su obavljani nadzori prodavatelja koji proizvode u plastičnim vrećicama prodaju ili daju potrošačima s ciljem smanjenja potrošnje laganih plastičnih vrećica za nošenje. Sukladno Programu rada Državnog inspektorata za 2022. godinu planiran je nastavak nadzora ovlaštenih osoba za gospodarenje otpadom, nadzor odlagališta otpada te nadzor osoba koje obavljaju prekogranični promet otpadom.

Vodopravna inspekcija provodi inspekcijske nadzore nad pravnim i fizičkim osobama s ciljem kontrole postupanja po odredbama Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 66/19, 84/21), Zakona o vodnim uslugama („Narodne novine“, broj 66/19), Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva („Narodne novine“, broj 153/09, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17 i 66/19) i ostalim propisima donesenim na temelju navedenih zakona. Krajnji cilj provedbe inspekcijskih nadzora vodopravne inspekcije je postizanje i očuvanje dobrog stanja voda.

U izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine vodopravni inspektori obavili su ukupno 1472 inspekcijska nadzora koji se odnose na nadzor nad vodnim dobrom, nadzor korištenja voda, nadzor zaštite voda, te nadzor obavljanja vodnih usluga.

Od ukupnog broja (1472) inspekcijskih nadzora, što je ukupno 98 % ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata. Obavljeno je: 461 inspekcijski nadzor na temelju podnesaka, odnosno zaprimljenih prijava, 555 redovnih inspekcijskih nadzora, 219 kontrolnih nadzora, 83 koordinirana nadzora, 39 nadzora inspekcijskih nadzora vezano za postupanje kod iznenadnih onečišćenja voda, 37 inspekcijska nadzora u okviru akcije, te 78 inspekcijskih nadzora vezano za zaštitu od požara.

Inspekcijskim nadzorima utvrđeno je 290 povreda propisa za koje su vodopravni inspektori donijeli: 228 rješenja kojim su naređene mjere za otklanjanje povreda propisa i 30 optužnih prijedloga, pri čemu su u 168 slučajeva primijenjene mjere oportuniteta.

U izvještajnom razdoblju je doneseno ukupno 17 presuda prekršajnih sudova, te su podnesene 4 žalbe na presude sudova. U presudama prekršajnih sudova izrečene su novčane kazne u ukupnom iznosu od 88.500,00 kuna.

U istom razdoblju su donesena 64 prekršajna naloga, te je uloženo 6 prigovora na prekršajni nalog. Po prekršajnim nalozima naplaćene su novčane kazne u iznosu od 545.801,11 kn.

U izvještajnom razdoblju vodopravni inspektori donijeli su 1810 akta (izvješća, obavijesti, dopisa, odgovora i dr.).

Temeljem plana provođenja koordiniranih nadzora u 2021. godini obavljena su 83 koordinirana nadzora kod operatera koji su obveznici okolišne dozvole, što je ukupno 100 % ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata.

Vodopravna inspekcija provodi inspekcijske nadzore kod iznenadnih i izvanrednih onečišćenja voda sukladno Državnom planu mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda („Narodne novine“, broj 5/11). U izvještajnom razdoblju provedeno je ukupno 39 inspekcijskih nadzora vezano za postupanje kod iznenadnih onečišćenja voda.

Koordinirani, odnosno zajednički nadzori više inspekcija, provedeni su i kod subjekata na području Nacionalnog parka Plitvička jezera. Na istom području provedeni su i nadzori prema obvezama iz Akcijskog plana unaprjeđenja stanja očuvanosti područja Nacionalnog parka Plitvička jezera. U okviru akcija provedeno je 33 inspekcijska nadzora. Uz to su na području područnog ureda Split dodatno obavljena 4 akcijska nadzora.

Sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2021. godini („Narodne novine“, broj 4/21), u razdoblju od ožujka do rujna, obavljani su nadzori nad isporučiteljima vodnih usluga sa ciljem ispravnosti sustava za dobavu vode i prostora za zahvat i crpljenje vode za potrebe zaštite od požara. Izvješća o stanju vodoopskrbnih sustava podnesena su Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici, glavnom vatrogasnom zapovjedniku. Provedeno je 758 kontrola, od čega 358 na priobalnom i otočnom području. Prilikom izvršenih kontrola nisu utvrđene povrede Zakona o vodama, te nije bilo postupanja.

Strategijom i akcijskim planom zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine definiran je strateški cilj kojim se nastoji smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara.

Održivo korištenje prirodnih dobara je korištenje prirodnih dobara na način da se održava njihov potencijal kako bi se udovoljilo potrebama da ispune, sada i u budućnosti, odgovarajuće ekološke, gospodarske i socijalne funkcije na lokalnim, nacionalnim i globalnim razinama.

Provođenjem učinkovitih inspekcijskih nadzora inspektora zaštite prirode, pospješit će se održivost razvoja i očuvanje zaštićenih dijelova prirode Republike Hrvatske.

Status provedbe mjere proveden je kod ključnih točaka ostvarenja mjere izrade plana koordiniranih inspekcijskih nadzora inspektora zaštite prirode u suradnji s inspekcijama drugih sektora/djelatnicima MUP-a/slужbenicima CU MFIN-a te izrade godišnjeg izvješća o radu inspekcije zaštite prirode.

Status provedbe mjere u tijeku je kod ključnih točaka ostvarenja mjere provođenje koordiniranih inspekcijskih nadzora te provođenja ostalih inspekcijskih nadzora vezanih za zaštićena područja i ekološku mrežu, bioraznolikost, zaštićene i strane vrste, prekogranični promet i koncesijska odobrenja.

Ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata u odnosu na ciljnu vrijednost za 2021. godinu je 52,4% za godišnje razdoblje čime se potvrđuje postignuta ciljana vrijednost.

Jačanje sustava zaštite prirode Republike Hrvatske će se između ostalog postići povećanjem učinkovitost nadzora zaštite prirode Republike odnosno povećanim brojem inspekcijskih nadzora u zaštiti prirode sa naglaskom na koordinirane nadzore.

U izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine inspektori zaštite prirode obavili su ukupno 1699 inspekcijska nadzora koji se odnose na nadzor nad zaštićenim područjem i ekološkom mrežom, nadzor zabranjenih radnji nad strogo zaštićenim vrstama te nadzor nad trgovinom i uzgojem stranih vrsta.

Inspekcijskim nadzorima utvrđene su 63 povreda propisa za koje su inspektori zaštite prirode donijeli 37 rješenja kojim su naređene mjere za otklanjanje povreda propisa, 18 optužnih prijedloga i 8 prekršajnih naloga.

U razdoblju od 01. siječnja do 31. prosinca 2021. godine turistički inspektori Državnog inspektorata obavili su ukupno 9.942 inspekcijska nadzora, a od čega se 6.423 inspekcijska nadzora odnosilo na inspekcijske nadzore u svezi poštivanja odredbi odluka Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske.

Tako je u izvještajnom razdoblju, prilikom obavljanja inspekcijskih nadzora nad legalnim ugostiteljima i pružateljima ugostiteljskih i turističkih usluga mjera izvršena, odnosno planirana ciljna vrijednost je ostvarena na način da su turistički inspektori obavili više inspekcijskih nadzora nad radom legalnih pružatelja ugostiteljskih i turističkih usluga, a što je uvjetovano obavljanjem inspekcijskih nadzora nad provedbom odluka Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske.

Nadalje, u izvještajnom razdoblju je došlo do kašnjenja u provedbi inspekcijskih nadzora nad obračunom, naplatom i uplatom turističke pristojbe koje je uzrokovano epidemijom bolesti COVID-19, odnosno zbog primjene odredbi Zakona o turističkoj pristojbi („Narodne novine“, broj 52/19, 32/20 i 42/20) te odredbi Pravilnika o odgodi ili oslobađanju od plaćanja turističke pristojbe za osobe koje pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu ili obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 36/20 i 105/20).

Prilikom obavljanja inspekcijskih nadzora nad neregistriranim obavljanjem ugostiteljske djelatnosti i pružanja ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu, planirana vrijednost u

izvještajnom razdoblju nije u cijelosti postignuta, što je uvjetovano pojačanim inspekcijskim nadzorima nad provedbom odluka Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske.

U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine građevinska inspekcija obavila je ukupno 7.457 inspekcijska nadzora zakonitosti građenja, od kojeg broja 7.348 inspektori raspoređeni u područnim uredima i ispostavama inspektorata te 109 nadzora inspektori Središnjeg ureda ovlaštenu provoditi nadzore građenja građevina državnog značaja kao što je Pelješki most te građevina područnog značaja. Od navedenog ukupnog broja nadzora, 1.105 nadzora provedeno je sukladno članku 103. Zakona o državnom inspektoratu („Narodne novine“, broj 115/18) u zaštićenim i izvan građevinskim područjima kako slijedi:

- 608 nadzora izvan građevinskog područja
- 83 nadzora na području pojedinačnog kulturnog dobra i područja unutar prostornih međa tog dobra
- 253 nadzor u kulturno povijesnoj cjelini
- 35 nadzora u području nacionalnih parkova, parkova prirode, regionalnog parka, park šume, rezervata, spomenika prirode i sl.
- 16 nadzora na koridorima prometnih, vodnih ili energetskih građevina,
- 7 nadzor u području posebne zaštite voda ili zone sanitarne zaštite vode za piće
- 95 nadzora na području pomorskog dobra
- 8 nadzora na području vodnog dobra

Građevinski inspektori obavili su 4.056 nadzora građenja koje je upravo u tijeku, što predstavlja 54,5 % od ukupnog broja nadzora. S obzirom na ciljanu vrijednost od 55%, zaključuje se da je ključna točka provedena u planiranom roku.

Zbog utvrđenih povreda propisa o gradnji ukupno je doneseno 1.337 inspekcijskih rješenja, od kojih 912 o uklanjanju građevine, 102 o usklađenju s izdanom građevinskom dozvolom i drugih nezakonitosti te 271 rješenje o novčanim kaznama kojima se investitori prisiljavaju obustaviti građenje ili ukloniti građevinu. Nezakoniti graditelji su nakon inspekcijskog prisiljavanja sami uklonili 235 građevina te za 423 građevine ishodili dozvolu za građenje ili uskladili građenje s propisima zbog čega je obustavljeno daljnje vođenje inspekcijskog postupka. Iako nije provedeno planirano uklanjanje nezakonitih građevina iz prostora putem treće osobe, činjenica je da je 49% (ciljana vrijednost 45%) nezakonitih građevina u odnosu na broj utvrđenih nezakonitosti tijekom 2021. godine usklađeno s propisima nakon postupanja građevinske inspekcije.

Osim postupaka i poslova u svezi nezakonitog građenja, građevinska inspekcija je tijekom 2021. godine uključena u postupke vezane za zgrade oštećene u potresima. Početkom godine je sudjelovala u preliminarnim pregledima stanja oštećenosti zgrada nakon potresa kod Petrinje, kada je pregledano 447 zgrada. Nadalje je Državni inspektorat na temelju odluka Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske sudjelovao u uklanjanju uništenih zgrada putem treće osobe na području Sisačko-moslavačke županije, Zagrebačke i Karlovačke županije. Do kraja 2021. godine potpuno je uklonjeno 96 zgrada od kojih 87 stambenih i 9 javnih, a uklanjanje 5 zgrada je u tijeku. Osim navedenog, zbog potrebe usklađivanja ovlasti građevinske inspekcije s posebnim propisima o obnovi nakon svih potresa iz 2020. godine, 30. listopada 2021. godine stupio je na snagu Zakon o dopunama Zakona o Državnom inspektoratu („Narodne novine“ broj 117/21), kojim je uređeno žurno postupanje građevinske inspekcije u izvanrednim događajima uzrokovanim potresima, poplavama, klizištima i dr. Građevinski inspektori su na

temelju članka 113.a navedenog Zakona 2021. godine obavili ukupno 133 nadzora te donijeli 49 rješenja o uklanjanju uništenih zgrada ili dijelova zgrada čiji ostatci neposredno prijete sigurnosti, zdravlju ljudi i drugim zgradama ili stabilnosti tla na okolnom zemljištu.

Ključne točke ostvarenja mjere koja se odnosi na građevinsku inspekciju tijekom promatranog razdoblja (1. siječnja 2021. – 31. prosinca 2021. godine), a koje su utvrđene u Provedbenom programu Državnog inspektorata za 2021. godinu, provode se u skladu s predviđenim dinamikom te se zaključuje da je ostvaren napredak u provedbi mjere „Suzbijanje nezakonitog i poticanje kvalitetnog građenja u Republici Hrvatskoj“. Za daljnje postignuće ostvarenja rezultata i provedbu mjere potrebno je ojačati ukupne kapacitete građevinske inspekcije, jer poslove nadzora u području gradnje trenutno obavlja 90 građevinskih inspektora, što je nedostatan broj za obavljanje svih planiranih aktivnosti.

U svrhu provedbe mjere - Povećanje učinkovitosti zaštite javnozdravstvenog interesa sanitarna inspekcija je u planiranim rokovima izradila potrebne operativne planove inspeksijskih nadzora i planove uzorkovanja na temelju analize rizika koji se kontinuirano provode i realiziraju.

Nadalje sanitarna inspekcija kontinuirano, na temelju zahtjeva stranaka izdaje posebne uvijete gradnje, potvrde na glavni projekt i izvozne certifikate.

Provedba edukacije inspekcije je dijelom u zakašnjenju prvenstveno zbog situacije sa pandemijom COVID 19, odnosno zbog ograničenja vezanih za okupljanja nije bilo moguće organizirati sve planirane edukacije, a i ljudski resursi su maksimalno angažirani na redovnoj provedbi nadzora, uključujući i provedbe posebnih sigurnosnih mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti definiranih Odlukama SCZ. Osim toga dio planiranih edukacije trebao je obuhvatiti izmjene i dopune zakonskog okvira iz područja sigurnosti hrane koji je prolongiran za IV kvartal 2021. godine.

U izvještajnom razdoblju mjera održavanja propisanih standarda u području rudarstva, energetike i opreme pod tlakom ostvarivana je u uvjetima globalne pandemije uzrokovane COVID – 19 infekcijom i uz poštivanje svih zadanih epidemioloških mjera.

Službe nadzora u sastavu Sektora za nadzor rudarstva, energetike i opreme pod tlakom, u 2021. godini mjeru održavanja propisanih standarda u području rudarstva, energetike i opreme pod tlakom ostvaruju predviđenom dinamikom. Služba nadzora u području rudarstva u provedbi inspeksijskih nadzora u nadležnosti rudarskih inspektora od ciljanje vrijednosti od 370 (100%) inspeksijska nadzora rudarskih inspektora u 2021. godine u godišnjem razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine ostvarila je 524 inspeksijska nadzora, što predstavlja ostvarenje od 142% ciljanje vrijednosti za 2021. godinu. Služba nadzora u području energetike u provedbi inspeksijskih nadzora u nadležnosti energetskih inspektora od ciljanje vrijednosti od 465 (100%) inspeksijska nadzora energetskih inspektora u 2021. godine u godišnjem razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine ostvarila je 573 inspeksijska nadzora, što predstavlja ostvarenje od 123% ciljanje vrijednosti za 2021. godinu. Služba nadzora u području opreme pod tlakom u provedbi inspeksijskih nadzora u nadležnosti inspektora opreme pod tlakom od ciljanje vrijednosti od 320 (100%) inspeksijska nadzora inspektora opreme pod tlakom u 2021. godine u godišnjem razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine ostvarila je 310 inspeksijska nadzora, što predstavlja ostvarenje od 97% ciljanje vrijednosti za 2021. godinu.

Sve aktivnosti Sektora za ljudske potencijale, pravne poslove i uredsko poslovanje (Plan zakonodavnih aktivnosti Državnog inspektorata, izrada Zakona o izmjenama i dopunama

Zakona o Državnom inspektoratu, Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata i Pravilnika o unutarnjem redu Državnog inspektorata, Izrada uputa i napatuka za rad iz područja i djelokruga rada pravnih poslova Državnog inspektorata), a koje su vezane uz mjeru Zakonitog, djelotvornog i učinkovitog planiranja i upravljanja promjenama planirane su za zadnji kvartal 2021. godine.

Potrebno je istaknuti da je u 2021. godini, po hitnoj proceduri donošen Zakon o dopuni Zakona o Državnom inspektoratu („Narodne novine“, broj 117/21) i to članka 113 a. „Uklanjanje uništene zgrade“, a intencija zakonodavca je bila usklađivanje Zakona o Državnom inspektoratu s posebnim propisima o obnovi, kao i postupanje u izvanrednim događajima uzrokovanim, osobito potresima, poplavama, klizištima na način da se dodatno ojačaju ovlasti građevinske inspekcije Državnog inspektorata.

Stupanjem na snagu Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“, broj 52/21), Vlada Republike Hrvatske je uskladila Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata („Narodne novine“, broj 97/20. i 119/20.) s odredbama ovoga Zakona, te donijela Uredbu o izmjenama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata („Narodne novine“, broj 104/21). Ovom Uredbom djelomično se u tekstualnom dijelu mijenja i dopunjuje djelokrug nadležnosti Sektora za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane Državnog inspektorata te nazivi i djelokrug nadležnosti pojedinih ustrojstvenih jedinica unutar navedenog Sektora.

U tijeku je priprema i izrada Nacrta prijedloga Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu, koja je aktivnost previđena Planom zakonodavnih aktivnosti za 2021.godine. Nakon donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu slijedi donošenje Uredbe o unutarnjem ustrojstvu DI i Pravilnika o unutarnjem redu DI.

Kontinuirano se rješavaju prigovori građana i ostalih subjekata te je od ukupno zaprimljenih 68 predstavki u Službi za pravne poslove u Sektoru, riješeno njih 64.

U okviru mjere Djelotvornog upravljanja ljudskim resursima kontinuirano se ažuriraju osobni dosjei službenika i rješavaju sva pitanja vezana uz njihov radno-pravni status (rješenja o rasporedu, premještanju i ostala rješenja iz službeničkih odnosa).

Sektor za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor sudjeluje u ostvarenju mjere zakonitog, djelotvornog i učinkovitog planiranje i upravljanje promjenama kroz dvije točke ostvarenja, i to, izrada rješenja po prigovoru i provedba unutarnjih nadzora po zaprimljenim predstavkama. U 2021. godini zaprimljeno je 49 prigovora stranaka podnesenih temeljem čl.122. Zakona o općem upravnom postupku. U najvećem broju slučajeva se prigovaralo na obavijesti tržišne inspekcije što odgovara prosjeku iz 2020. godine. Ukupno je u 9 prigovora izrađen nacrt rješenja kojim se prigovor prihvaća, dok je u svim ostalim slučajevima (40 nacrta rješenja) prigovor odbijen ili odbačen. Izrazito nizak postotak prihvaćenih prigovora direktno kolerira sa visokom razinom pravilnosti postupanja inspektora u konkretnim inspeksijskim nadzorima. U izvještajnom periodu je zaprimljeno 44 predstavki građana / drugih subjekata te je po obavljenim unutarnjim nadzorima u ukupno 8 nadzora utvrđena nepravilnost. Sektor je temeljem utvrđenih nepravilnosti predlagao čelniku tijela pokretanje postupka zbog teških

povreda službene dužnosti, podnošenje kaznenih prijave te donošenje rješenja o privremenom udaljenju iz službe.

Zaključno, donošenjem rješenja po prigovorima te pisanim obavještanjem podnositelja predstavki Državni inspektorat kao tijelo državne uprave aktivno sudjeluje u ostvarenju cilja – učinkovite, transparentne i otporne države. Građanin kojemu je rješenjem glavnog državnog inspektora jasno obrazloženo iz kojih razloga i temeljem kojih propisa je njegov prigovor prihvaćen ili odbijen na vrlo jasan način doživljava Državni inspektorat kao učinkovito i transparentno tijelo državne uprave.

Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima ostvaruje se kroz četiri točke ostvarenja, i to, izrađenom planu rada Sektora za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor, provedenim planiranim kontrolno-instruktivni nadzorima, obavljenim zastupanjima pred upravnim sudovima i provedenim planiranim instrukcijama i edukacijama inspektora. Izrađenim planom predviđen je broj kontrolno-instruktivnih nadzora, a u pogledu unutarnjih nadzora isti se odrađuju dijelom po predstavkama, a dijelom temeljem Plana provjere prisutnosti alkohola u organizmu službenika Državnog inspektorata za 2021.godinu. Ukupno je provedeno 29 kontrolno-instruktivna nadzora različitih inspekcija iz sastava Državnog inspektorata i iz različitih područnih ureda. U 13 nadzora utvrđene su veće nepravilnosti u radu inspektora zbog kojih su predlagane mjere: izricanje pismenim opomena te pokretanje postupka zbog lakih i teških povreda službenih dužnosti. Sektor je u izvještajnom razdoblju obavio ukupno 59 zastupanja pred upravnim sudovima u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu. U svim navedenim zastupanjima donesene su prvostupajnske presude (nepravomoćne) kojima su odbijeni tužbeni zahtjevi tužitelja protiv Državnog inspektorata kao tuženika. Instrukcije i edukacije inspektora provode se kontinuirano i to kako unutar kontrolno-instruktivnih nadzora tako i donošenjem rješenja po prigovorima kao i usmenim svakodnevnim instrukcijama.

Ključne mjere koje se odnose na zaštitu na radu i zaštitu od požara tijekom promatranog razdoblja, a utvrđene su Provedbenim programom za 2021. godinu ostvarene su prema planiranim aktivnostima dok će se mjera provedbe osposobljavanja zaposlenika za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanja ljudi i imovine provesti u narednom razdoblju.

Ključne točke ostvarenja mjera koje se odnose na Sektor za drugostupajnski upravni postupak (dalje u tekstu: Sektor) tijekom promatranog razdoblja, a koje su utvrđene u Provedbenom programu za 2021. godinu provode se u skladu sa predviđenom dinamikom provedbe. Od ukupno zaprimljenih 340 žalbi, koje su izjavljene protiv rješenja inspektora tržišne inspekcije, sanitarne inspekcije, veterinarske inspekcije, poljoprivredne inspekcije, lovne inspekcije, šumarske inspekcije, fitosanitarne inspekcije, turističke inspekcije, rudarske inspekcije, energetske inspekcije, inspekcije rada, inspekcije zaštite okoliša, inspekcije zaštite prirode i vodopravne inspekcije, riješeno je 218 žalbi, i to u području rada tržišne inspekcije 62 žalbe, u području rada turističke inspekcije 45 žalbi, u području rada veterinarske inspekcije 15 žalbi, u području rada vodopravne inspekcije 7 žalbi, u području rada poljoprivredne inspekcije 5 žalbi, u području rada sanitarne inspekcije 14 žalbi, u području inspekcije rada - područje radnih odnosa 49 žalbi, u području inspekcije rada područje zaštite na radu 12 žalbi, u području rada rudarske inspekcije 8 žalbi te je u području rada energetske inspekcije riješena 1 žalba. Kako je odredbom članka 160. Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21) propisano da se protiv rješenja inspektora zaštite okoliša može izjaviti žalba Ministarstvu

gospodarstva i održivog razvoja, tri žalbe koje su zaprimljene u Sektoru za drugostupanjski upravni postupak su na temelju odredbe članka 18. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09, 110/21), dostavljene navedenom Ministarstvu na nadležno postupanje.

Pokazatelj rezultata mjere (broj odbijenih žalbi u odnosu na broj riješenih žalbi %) čija je ciljana vrijednost za 2021. godinu 75%, u promatranom razdoblju iznosi 63,00 %, dok broj žalbi kojima su poništena prvostupanjska rješenja (ista su dostavljena prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak) iznosi 12,3 %.

U razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021. protiv rješenja Sektora pokrenuto je 94 upravnih sporova te su u ostavljenim rokovima nadležnim prvostupanjskim sudovima dostavljeni odgovori na tužbe. U području rada tržišne inspekcije pokrenuta su 73 upravna spora, u području rada turističke inspekcije pokrenuto je 5 upravnih sporova, u području rada veterinarske inspekcije pokrenuta su 4 upravna spora, u području rada poljoprivredne inspekcije pokrenut je 1 upravni spor, u području rada sanitarne inspekcije pokrenuta su 3 upravna spora, u području rada inspekcije rada - područje radnih odnosa pokrenuta su 3 upravna spora, u području inspekcije rada - područje zaštite na radu pokrenuta su 2 upravna spora, te su u području rada rudarske inspekcije pokrenuta 3 upravna spora.

U 35 predmeta u kojima su tužitelji protiv prvostupanjskih presuda upravnih sudova izjavili žalbe Visokom upravnom sudu RH dostavljeni su odgovori na žalbe, i to u području rada tržišne inspekcije 20 odgovora na žalbu, u području rada turističke inspekcije 3 odgovora na žalbu, u području rada veterinarske inspekcije 3 odgovora na žalbu, u području rada poljoprivredne inspekcije 1 odgovor na žalbu, u području zaštite okoliša 1 odgovor na žalbu, u području inspekcije rada - područje radnih odnosa 3 odgovora na žalbu, u području inspekcije rada - područje zaštite na radu 1 odgovor na žalbu, te su u području rada rudarske inspekcije dostavljena 3 odgovora na žalbu.

Dalje, u promatranom razdoblju Sektor je zaprimio 36 odluka upravnih sudova (33 presude i 3 rješenja), u 29 presuda odbijene su tužbe izjavljene na drugostupanjska rješenja Sektora, dok su u tri (3) rješenja obustavljeni pokrenuti upravni sporovi. U 4 odluke upravnih sudova, poništena su drugostupanjska rješenja (1 drugostupanjsko rješenje bivšeg Povjerenstva Ministarstva rada i mirovinskoga sustava (radni odnosi)), te tri drugostupanjska rješenja Sektora, u upravnom području turističke inspekcije (1), te u upravnom području sanitarne inspekcije (2). Sektor je izjavio žalbe na 3 presude upravnih sudova, te je postupak u tijeku.

U navedenom razdoblju zaprimljeno je 30 presuda Visokog upravnog suda RH, od kojih je u 26 presuda potvrđena odluka upravnih sudova kojima su odbijene tužbe izjavljene na drugostupanjska rješenja (bivših Povjerenstava i Sektora), dok su u preostale 4 presude potvrđene odluke upravnih sudova kojima su usvojene tužbe, te su poništena drugostupanjska rješenja o kojima su rješavala bivša Povjerenstva Ministarstava gospodarstva, poduzetništva i obrta (3 presude VUS-a) i Ministarstva poljoprivrede (1 presuda VUS-a).

Prema Nacionalnom programu reformi, ključne točke ostvarenja mjera Sektora za drugostupanjski upravni postupak u Provedbenom programu za 2021. godinu, ulaze u kategoriju „ostale mjere“, iste su ostvarene te se kontinuirano provode u svrhu ostvarenja CSR 2.b / SDG 16.

Ciljevi i aktivnosti unutarnje revizije planirani u Godišnjem planu rada Samostalne službe za unutarnju reviziju za 2021. godinu te Strateškom planom Samostalne službe za unutarnju reviziju za razdoblje 2021.-2023.(dalje u tekstu: Strateški plan 2021.-2023.) dosljedni su ciljevima i prioritetima Državnog inspektorata koji su sadržani u planskim dokumentima institucije.

Aktivnosti unutarnje revizije u sastavu su Mjere iz Provedbenog programa DIRH-a „Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga“ te pomažu ostvarivanje cilja 4.1. iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024.

U 2021. godini unutarnja revizija izradila je šest revizijskih izvješća, odnosno obavljeno je šest unutarnjih revizija, od čega su dvije revizije provjere statusa preporuka iz Ministarstva poljoprivrede. U 2021. godini revidirana su sljedeća područja: područje izrade planova inspeksijskih nadzora, područje službenih kontrola granične fitosanitarne inspekcije, područje verifikacije rada inspektora veterinarske inspekcije te područje isplate plaća i materijalnih prava kroz provjeru provedbe preporuka iz revizije 1-20 (Unutarnja revizija isplate plaća i materijalnih prava prema Kolektivnom ugovoru) iz 2020. godine. Aktivnosti sedme revizije (vezane za proces upravljanja imovinom) započete su u listopadu 2021., sukladno planiranju, s tim da će konačno revizijsko izvješće biti izrađeno u siječnju 2022. godine.

Osim aktivnosti provedbe revizija u izvještajnom razdoblju, od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021., izrađeno je Mišljenje unutarnje revizije u sklopu Izjave o fiskalnoj odgovornosti (Prilog 5), izrađen Godišnji plan UR za 2022. godinu te ažuriran Strateški plana UR za razdoblje 2022.-2024.

Aktivnosti Sektora za proračun i računovodstvene poslove planirane su u Godišnjem planu rada Sektora za proračun i računovodstvene poslove Državnog inspektorata za 2021. godinu, a isti je usklađen sa ažuriranim Strateškim planom Sektora za proračun i računovodstvene poslove za razdoblje 2021.-2023.(dalje u tekstu: Strateški plan 2021.-2023.).

Aktivnosti Sektora za proračun i računovodstvene poslove u sastavu su Mjere iz Provedbenog programa DIRH-a „Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga“ te pomažu ostvarivanje cilja 4.1. iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024.

Sektor za proračun i računovodstvene poslove izradio je financijska izvješća za 2021. godinu (kvartalna izvješća i završni račun za 2021. godinu) i Izjavu o fiskalnoj odgovornosti. Navedena izvješća i Izjava o fiskalnoj odgovornosti predana su sukladno zakonski propisanim rokovima.

Sukladno rokovima izrađen je, predan i objavljen Financijski plan Državnog inspektorata za razdoblje 2022.-2024. godinu.

Osim provedbe navedenih aktivnosti do kraja 2021. godine provedene su i druge aktivnosti kao što su: izrada Godišnjeg plana Sektora za proračun i računovodstvene poslove za 2022. godinu, ažuriranje Strateškog plana Sektora za proračun i računovodstvene poslove za razdoblje 2022.-2024., izrada Godišnjeg izvješća o radu Sektora za proračun i računovodstvene poslove u 2021. godini.

Aktivnosti Sektora za nabavu, strateško planiranje i upravljanje imovinom u sastavu su Mjere iz Provedbenog programa DIRH-a „Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga“ i „Zakonito, djelotvorno i učinkovito planiranje i upravljanje

promjenama“ te pomažu ostvarivanje cilja 4.1. iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024.

U 2021. godini definirane mjere Sektora izvršene su i realizirane sukladno zakonski propisanim rokovima i to kako slijedi: donesen je i objavljen Provedbeni program Državnog inspektorata za razdoblje 2021.-2024., izrađen, donesen i objavljen Godišnji plan rada Državnog inspektorata, izrađen i odobren Program rada Državnog inspektorata, izrađeno i objavljeno Godišnje izvješće o radu Državnog inspektorata, izrađeno izvješće o provedbi posebnih ciljeva Strateškog plana Državnog inspektorata za razdoblje 2020.-2022. kao i polugodišnje izvješće Provedbenog programa za razdoblje 2021.-2024. U prosincu 2021. godine su izrađen, donesene i objavljene dopune Provedbeni program Državnog inspektorata za razdoblje 2021.-2024., donesen i objavljen Godišnji plan rada Državnog inspektorata za 2022. Godinu. Ostale aktivnosti provode se u tijeku godine sukladno rokovima. Daljnje aktivnosti koje su realizirane su izrađen i objavljen Plan nabave, donesen i objavljen Registar ugovora, izrađena statistička izvješća vezano za praćenje provedbe postupaka nabave, a sukladno Planu nabave, sklopljeni sporazumi i govori o zakupu, uporabi i korištenju poslovnih prostora, ažurirane evidencije poslovnih prostora, upravljanje službenim vozilima za obavljanje svoje djelatnosti u skladu s internim procesima kao i upravljanje rizicima u skladu s donesenom strategijom upravljanja rizicima u Državnom inspektoratu i revidiranim Registrom rizika u studenom 2021. godine.

Sve ostale aktivnosti planirane u 2021. godini realizirane su u skladu s zakonskim rokovima.

Definirana mjera koja je postavljena, a u nadležnosti je Sektora za informatiku se realizira kroz definirane ključne točke postignuća. Svih šest ključnih točaka promatranih kroz status provedbe mjera su na planiranoj razini realizacije. U godišnjem razdoblju nije bilo značajnih uskih grla u realizaciji definiranih provedbenih mjera.

DOPRINOS OSTVARENJU CILJEVA JAVNIH POLITIKA

Slijedom navedenog uzimajući u obzir sve izazove i razvojne potrebe koje su stavljene pred Inspektorat u godišnjem razdoblju, kroz prepoznavanje rizika svojih poslovnih procesa i upravljajući s vanjskim rizicima poslovanja, Inspektorat je doprinio ostvarenju 18 planiranih mjera od kojih su 4 mjere kroz realizaciju ciljeva evidentirane s „kašnjenjem“ i „nije provedeno“, dok su preostale mjere kroz ključne točke ostvarenja evidentirane s „u tijeku“ i „provedeno“. Napominjemo kako je Državni inspektorat do kraja godine nastojao ostvariti planirane mjere i aktivnosti provesti kako je prikazano i planirano u Provedbenom programu.

Otkrivanjem i suzbijanjem nezakonitosti u području radnih odnosa i zaštite na radu inspekcija rada kroz provedbu sustavnih i koordiniranih inspeksijskih nadzora pridonosi ostvarivanju programskog cilja Vlade Republike Hrvatske – „Očuvanje radnih mjesta i socijalna sigurnost“.

Poseban doprinos u provedbi ciljeva Programa Vlade bio je usmjeren na sprječavanje rada „na crno“ obavljanjem inspeksijskih nadzora provedbe propisa iz područja radnih odnosa, čime se utjecalo na smanjenje broja nezakonito zaposlenih, kao i na osiguranje dostojanstvenih uvjeta rada uz maksimalnu zaštitu radnika i poduzetnika.

Zaštita na radu sastavni je dio radnog procesa i važna je za očuvanje ljudskih resursa te postizanje uspješnosti i snage svake organizacije. Odgovoran odnos i ulaganje u zaštitu na radu

i razvoj, kao i razvoj kulture prevencije rizika na mjestima rada, pridonosi dobrobiti radnika, poslodavaca i društva u cjelini. Dulji ostanak radnika u svijetu rada te što manji broj prijevremenih invalidskih mirovina pridonosi i stabilnosti mirovinskog sustava. Stoga je trajno poboljšavanje sigurnosti i zaštite zdravlja na mjestima rada važno kako bi se smanjio broj ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i gospodarskih gubitaka (zbog ozljeda, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom).

Obavljanjem inspekcijskih nadzora i drugih poslova tržišne inspekcije u području trgovine, usluga i zaštite potrošača jača se provedba zakonodavstva i time pridonosi stvaranju okruženja u kojem se potiče pozitivna poslovna praksa trgovaca prema potrošačima, pa time i zaštita ekonomskih interesa potrošača i sigurnosti potrošača pri kupnji i korištenju neprehrambenih (tehničkih) proizvoda. Ujedno, kako štetne posljedice za potrošače tako i za poduzetnike predstavlja neregistrirano obavljanje trgovine i pružanje usluga, svrha provedbe inspekcijskih nadzora tržišne inspekcije je i suzbijanje neregistriranog obavljanja navedenih djelatnosti. U cilju daljnjeg jačanja zaštite potrošača te legaliteta obavljanja trgovine i uslužnih djelatnosti, potrebno je i dalje kontinuirano nastaviti s provedbom sustavnih inspekcijskih nadzora radi povećanja pravilne primjene propisa od strane nadziranih osoba u području trgovine, usluga, zaštite ekonomskih interesa potrošača i sigurnosti neprehrambenih proizvoda.

Kao jedna od ključnih točaka ostvarenja mjere je izrada smjernica i uputa za uspostavu i korištenje TRACES NT sustava - INTRA modula. Implementacija je odgođena od strane Europske komisije do listopada 2021. godine, stoga će ista biti realizirana do kraja 2021. godine

Na ostvarene rezultate provedbenog programa tijekom izvještajnog razdoblja nije utjecala pandemija COVID-19 te su prema planu rada ostvareni inspekcijski nadzori i službene kontrole.

Doprinos zelenoj tranziciji očituje se u očuvanju poljoprivredne proizvodnje, šuma i okoliša od karantenskih i drugih organizama štetnih za bilje i biljne proizvode. Spomenuto se postiže najvećim dijelom preventivnim mjerama, a u slučaju već prisutnih štetnih organizama njihovim učinkovitim suzbijanjem, s konačnim ciljem njihova iskorjenjivanja. Time se u osnovi postižu gospodarski i ekološki učinci, a konačnici i financijski. Sa svakom izrečenom i izvršenom fitosanitarnom mjerom izbjegava se, među ostalim, ili reducira i potencijalna uporaba sredstava za zaštitu bilja, čime se cjelokupan okoliš, kako prirodni tako i antropogeni, rasterećuje od štetnih i nepoželjnih kemikalija, koje na brojne načine izravno ili neizravno negativno utječu na ljude odnosno cjelokupan živi svijet i životno okruženje.

Sektor za nadzor u šumarstvu i lovstvu kroz provedbu kontinuiranih, sustavnih i koordiniranih inspekcijskih nadzora u području šumarstva u suradnji s drugim tijelima državne uprave trajno pridonosi i zalaže se za ostvarivanje državne strategije potrajnog i održivog gospodarenja šuma u Republici Hrvatskoj bez obzira na to jesu li državno ili privatno vlasništvo. Isto tako u području lovstva kroz provedbu kontinuiranih nadzora gospodarenja populacijama divljači i njihovim staništima trajno se unaprjeđuje vitalnost populacije divljači, proizvodna sposobnost staništa i biološka raznolikost.

Usporedbom s prošlogodišnjim razdobljem uočljiv je kontinuitet postupanja šumarske i lovne inspekcije, stoga treba očekivati postizanje planiranog broja nadzora, a kakvoća provedbe nadzora će ostati na dosadašnjoj razini. Isto tako šumarska i lovna inspekcija će kroz zajedničke nadzore s drugim inspekcijama Državnog inspektorata i zajedničkim akcijama s policijom u određenom segmentu obuhvatiti svakako i suzbijanje sive ekonomije u vidu nelegalnog rada.

U okviru mjere „Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području zaštite zraka, zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti“, provedenim nadzorima osoba kojima je istekla dozvola za obavljanje poslova u vezi sa kontroliranim tvarima i fluoriranim stakleničkim plinovima, zatim vlasnika/korisnika nepokretnih izvora onečišćenja zraka u smislu kontrole provedbe mjera za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari u zrak, kao i drugih obveznika primjene propisa iz područja zaštite zraka, zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti, ostvaren je doprinos smanjenju emisija onečišćujućih tvari u zrak i tvari koje oštećuju ozonski sloj.

U okviru mjere „otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području gospodarenja otpadom“ provedenim nadzorima odlagališta otpada uključujući aktivna, „divlja“ odlagališta i odlagališta građevnog otpada, ovlaštenih osoba koje obavljaju djelatnost gospodarenja otpadom i osoba koje obavljaju prekogranični promet otpadom te prodavatelja vezano za smanjenje potrošnje laganih plastičnih vrećica ostvaren je doprinos smanjenju onečišćenja okoliša otpadom, također je otkriven veći broj nezakoniti/ilegalnih pošiljki otpada u prekograničnom prometu otpadom što isto doprinosi smanjenju onečišćenja okoliša otpadom.

Na održanoj godišnjoj konferenciji IMPEL WASTE TFS i sastanku vezano za projekt LIFE SWEAP Best Practice Meeting prikazani su rezultati projekta SWEAP iz kojih je vidljivo da je Hrvatska druga po broju otkrivenih nezakonitih pošiljaka otpada poslije Nizozemske.

Sve tri mjere u djelokrugu rada inspekcije zaštite okoliša doprinose i ispunjavanju ostvarenja cilja „Samodostatnost u hrani i niskouglična energetska tranzicija“ kao jednog od zadanih ciljeva Programa Vlade RH 2020.-2024.

Prema rezultatima vodopravne inspekcije u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine razvidno je da su postignuti ciljevi i aktivnosti mjere 4.10. Postizanje i očuvanje dobrog stanja voda sukladno Godišnjem planu rada Državnog inspektorata za 2021. godinu.

Provedbom učinkovitih inspekcijskih nadzora vodopravne inspekcije, koordiniranih nadzora te zajedničkih akcija u kojima ista sudjeluje doprinosi podizanju svijesti i odgovornosti nadziranih pravnih i fizičkih osoba u primjeni propisa iz područja vodnoga gospodarstva.

Brzo i učinkovito djelovanje vodopravne inspekcije u slučaju iznenadnih i izvanrednih onečišćenja voda rezultiralo je očuvanjem voda, vodnog režima i vodnog okoliša.

Provedbom inspekcijskih nadzora nad isporučiteljima vodnih usluga unutar Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2021. godini provjerena je ispravnost sustava za dobavu vode i prostora za zahvat i crpljenje vode za potrebe zaštite od požara što je od velikog značaja za zaštitu od požara u Republici Hrvatskoj.

Za uspješnije i učinkovitije obavljanje Provedbenog programa neophodno je jačanje ljudskih potencijala te usavršavanje postojećih u području vodopravne inspekcije.

Planiranje i realizacija koordiniranih inspekcijskih nadzora doprinijet će očuvanju i dugoročnom opstanku divljih vrsta i staništa u povoljnom stanju, a time i ispunjenju obveza Republike Hrvatske u području zaštite prirode kako na razini Europske unije tako i na globalnoj razini.

Obavljanjem inspekcijskih nadzora i drugih poslova turističke inspekcije u području ugostiteljstva, pružanju usluga u turizmu i turističke pristojbe, jača se provedba zakonodavstva i time pridonosi stvaranju okruženja u kojem se potiče pozitivna poslovna praksa ugostitelja i turističkih djelatnika, a time i zaštita gostiju i turista pri korištenja ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu.

Obavljanjem inspekcijskih nadzora nad poslovanjem ugostitelja i pružatelja ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu, osigurava se primjena propisane kvalitete turističkih i ugostiteljskih usluga što posljedično utječe na uspješnost pozicioniranja Hrvatske među vodeće turističke zemlje svijeta.

Isto tako, turistički inspektori svojim djelovanjem pridonose suzbijanju nelojalne konkurencije, a koja je, između ostalog, na tržištu prisutna zbog neregistriranog obavljanja ugostiteljske djelatnosti, neregistriranog pružanja ugostiteljskih usluga i neregistriranog pružanja usluga u turizmu.

Građevinska inspekcija nastoji pojačano nadzirati područja koja se nalaze izvan građevinskog područja, rekonstrukcije pojedinačnih kulturnih dobara, građenje u nacionalnim parkovima, parkovima prirode, na pomorskom dobru i drugim prostorima nacionalnog značaja, čime doprinosi zaštiti najvrjednijeg prostora Republike Hrvatske od devastacije koja nastaje nezakonitim građenjem. Osim postupanja i poduzimanja mjera protiv nezakonitog građenja, sudjelovanjem u postupcima uklanjanja zgrada uništenih u potresima, pridonijet će se djelotvornijoj obnovi nakon potresa, što predstavlja veliki doprinos provedbi ciljeva Programa Vlade RH i mjera Nacionalnog plana oporavka i otpornosti.

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu, u okviru programskog cilja Vlade Republike Hrvatske, „Učinkovita, transparenta i otporna država“, predviđena je detaljnija razrada i usklađivanje pojedinih odredbi Zakona, prvenstveno u dijelu koji se odnosi na djelokrug i postupanje većeg broja inspekcija Državnog inspektorata, a sa svrhom zaštite javnog interesa i jačanja povjerenja u postupanje državnih tijela. Sve to s ciljem efikasnije primjene predmetnog Zakona i jačanja povjerenja u rad Državnog inspektorata kroz olakšanja u postupanju inspekcijskih tijela prilikom primjene predmetnog Zakona te prilagodbe u postupanju ovisno o težini utvrđenih prekršaja.

Relativno nizak postotak utvrđenih većih nepravilnosti u provedenim kontrolno-instruktivnim nadzorima pokazuje napredak u zakonitosti postupanja inspektora u provođenju inspekcijskog postupka. Izrazito uspješan rezultat zastupanja pred upravnim sudovima je zajednički rezultat ispravnog postupanja inspektora, Sektora za drugostupanjski upravni postupak i Sektora za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor. Sektor provodi instrukcije / edukacije inspektorima u pojedinačnim pitanjima pravilne primjene prekršajnog i upravnog postupka. Uočeno je, a što je rezultat rada ovog Sektora u 2020.godini da je u prvih šest mjeseci 2021.godini značajno porasla razina postupanja inspektora u postupku kontrole izvršenja rješenja i nastavno provođenja izvršnog postupka. Slijedom navedenog, razvidno je kako su ove aktivnosti Sektora od iznimne važnosti u kontinuiranom postupku upravljanja ljudskim resursima.

Kvalitetno i neovisno obavljanje poslova unutarnje revizije pruža objektivnu i stručnu potporu ostvarenju misije Državnog inspektorata davanjem preporuka za poboljšanje sustava unutarnjih kontrola i upravljanja rizicima. Također pruža i određeni stupanj sigurnosti odgovornoj osobi

institucije da je provedba upravljačkih i kontrolnih mehanizama odgovarajuća, ekonomična i dosljedna u odnosu na međunarodne standarde internih revizora i nacionalno zakonodavstvo.

Obavljanjem financijsko-knjigovodstvenih izvještaja i drugih aktivnosti Sektora za proračun i računovodstvene poslove kao i Sektora za nabavu, strateško planiranje i upravljanje imovinom obavlja se provedba zakonodavstva i time pridonosi stvaranju okruženja u kojem se potiče pozitivna poslovna praksa prema javnosti jer se time jača povjerenje i javnost upoznaje kroz financijsko-knjigovodstvene podatke o poslovanju Državnog inspektorata, a isto je poželjno kontinuirano ostvarivati kroz poslovne aktivnosti i vođenje načelima: točnosti i cjelovitosti, učinkovitosti i djelotvornosti, odgovornosti i usmjerenosti na rezultat, održivosti, partnerstva i transparentnosti.

The seal is circular with a blue border. The outer ring contains the text 'REPUBLIKA HRVATSKA' at the top and 'DRŽAVNI INSPEKTORAT' at the bottom. In the center, there is a coat of arms of the Republic of Croatia. Overlaid on the seal is a blue ink signature.
GLAVNI DRŽAVNI INSPEKTOR
dr. sc. Andrija Mikulić